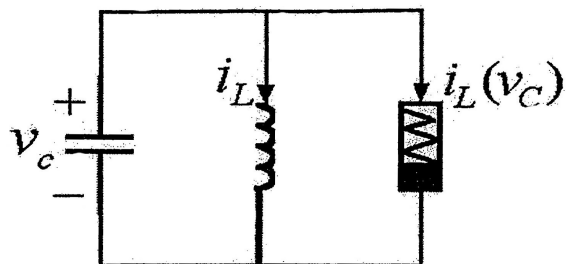

Příklad 1 (Van der Pool).

$$y'' + \varepsilon(\alpha - \beta y^2)y' + ky = u$$

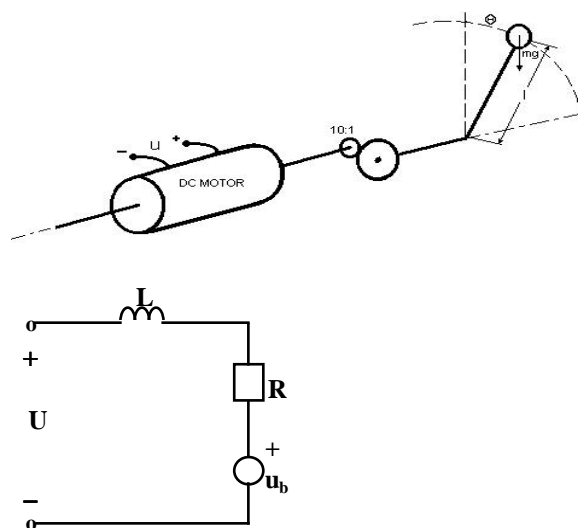

Obrázek 1: Alternativní obvod pro Van der Poolovu rovnici

$$\begin{aligned} \mathfrak{R}(S) : \quad \dot{x}_1 &= x_2 \\ \dot{x}_2 &= -kx_1 - \varepsilon(\alpha - \beta x_1^2)x_2 + u \\ y &= x_1 \end{aligned}$$

Příklad 2 (Inverzní kyvadlo se stejnosměrným motorem).

Předpokládejme známý problém inverzního kyvadla spojeného s DC motorem, jak ukazuje obrázek (viz Zak S. H., Maccarley C. A. (1986). State - Feedback Control of Non-linear Systems, *Int. J. Control* 43(5), s. 1497-1514).

Obrázek 2: Schéma spojení DC motoru a inverzního kyvadla

Parametry modelu:

l	délka ramene
g	gravitační zrychlení
Θ	úhel natočení ramene
m	hmotnost ramene
u	řízené napětí na svorkách motoru
I	proud kotvy motoru
$\dot{\Theta}$	úhlová rychlost ramene
ω_m	úhlová rychlost rotoru
T_p	moment kyvadla $T_p = 10T_m = 10k_m I$
u_b	elektromotorická síla $u_b = k_b \omega_m = 10k_b \dot{\Theta}$
T_m	moment motoru $T_m = k_m I$
k_b, k_m	konstanty

Stavové proměnné definujeme $x_1 \hat{=} \Theta, x_2 \hat{=} \dot{\Theta}, x_3 \hat{=} I$.

Moment kyvadla popíšeme rovnicí:

$$\begin{aligned} T_p &= -l^2 m \ddot{\Theta} + l m g \sin \Theta = 10 k_m I \\ &\downarrow \\ \ddot{\Theta} &= \frac{l m g \sin \Theta + 10 k_m I}{l^2 m} = \frac{g}{l} \sin \Theta + \frac{10 k_m}{l^2 m} I, \end{aligned}$$

napětí na svorkách motoru:

$$\begin{aligned} u &= L \dot{I} + R I + k_b 10 \dot{\Theta} \\ &\downarrow \\ \dot{I} &= \frac{u}{L} - \frac{R}{L} I - \frac{k_b}{L} 10 \dot{\Theta} \end{aligned}$$

Z těchto rovnic sestavíme stavové rovnice:

$$\begin{aligned} \dot{x}_1 &= x_2 \\ \dot{x}_2 &= \frac{g}{l} \sin x_1 + \frac{10 k_m}{l^2 m} x_3 \\ \dot{x}_3 &= -\frac{k_b}{L} 10 x_2 - \frac{R}{L} x_3 + \frac{1}{L} u \end{aligned}$$

nebo poněkud kompaktněji, pokud nadefinujeme konstanty:

$$K_1 = \frac{g}{l}, K_2 = \frac{10 k_m}{l^2 m}, K_3 = -\frac{10 k_b}{L}, K_4 = -\frac{R}{L}, K_5 = \frac{1}{L}$$

získáme **reprzentaci** $\mathfrak{R}(S)$ systému ve tvaru:

$$\begin{bmatrix} \dot{x}_1 \\ \dot{x}_2 \\ \dot{x}_3 \end{bmatrix} = \underbrace{\begin{bmatrix} x_1 \\ K_1 \sin x_1 + K_2 x_3 \\ K_3 x_2 + K_4 x_3 \end{bmatrix}}_{f(x)} + \underbrace{\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ K_5 \end{bmatrix}}_{g(x)} u$$

Dále dodefinujeme výstupní rovnici $y = h(x) = x_1$.

$$\begin{bmatrix} \dot{x}_1 \\ \dot{x}_2 \\ \dot{x}_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_1 \\ K_1 \sin x_1 + K_2 x_3 \\ K_3 x_2 + K_4 x_3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ K_5 \end{bmatrix} u$$

$$y = x_1$$